

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/261/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233427
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112233427.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7C/239/2012-81 zo dňa 16.12.2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a nestranný súd. Zároveň týmto rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa voči odporcovi na zaplatenie majetkovej škody vo výške 125,- Eur a na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 385,- Eur v zmysle zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Odporcovi náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v rámci namietaného nesprávneho postupu exekučného súdu, bol tento súd povinný preskúmať exekučný titul - rozhodcovský rozsudok aj z hľadiska spotrebiteľsko-právnej ochrany. Mal za to, že ak v exekučnom konaní nemal súd v čase doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dostatočné podklady, nebolo možné pri zabezpečení ochrany práv spotrebiteľa (formulovanej aj v početnej judikatúre Súdneho dvora EÚ) dodržať zákonom stanovenú lehotu 15 dní na vydanie poverenia. Nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy a automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Musí ísť o významné prieťahy v konaní, ktoré možno kvalifikovať ako zbytočné prieťahy, neefektívny postup. Okresný súd nepovažoval dobu štyroch mesiacov, v ktorej bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia za neprimeranú. Keďže tu nebol zistený nesprávny úradný postup súdu, navrhovateľovi nevzniklo právo na náhradu škody z takto uplatňovaného dôvodu.

Odporca ako úspešný účastník si trovy konania nevyčísľil, resp. mu žiadne nevznikli, preto okresný súd ich náhradu odporcovi nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože

nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ namietal, že okresný súd konal v jeho neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O.s.p., hoci na to neboli splnené podmienky. Navrhovateľ totiž podal návrh na zrušenie pojednávania. Uvedené podanie (ktoré nebolo nutné postupom podľa § 42 ods. 1 O.s.p. doplniť písomne) vyvolalo právne účinky smerom k založeniu prekážky brániacej pokračovaniu v konaní. Ak súd prejednal vec v jeho neprítomnosti, odňal mu možnosť konať pred súdom. Odvolateľ tiež poukázal na § 15 O.s.p. a zdôraznil, že uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v ten istý deň rozhodol uznesením o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie. Navrhovateľ podal proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania tohto odvolania o ňom nebolo rozhodnuté. Dôsledok správania súdu, kedy predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladajú porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu, osobitne mária jeho možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia.

V konkrétnostiach navrhovateľ uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom strany musia mať možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné na podporu úspešnosti svojej žaloby, ale zároveň sa oboznámiť so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahujú sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane alebo žiadnej z nich.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ namietal v podrobnostiach pochybenia súdu pri hodnotení uplatnených nárokov na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy.

Z uvedených dôvodov odvolateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle § 156 ods. 3 O.s.p. potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Navrhovateľ zrejme tým, že podáva hromadné podania, dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O.s.p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacia námietka odvolateľa, že v danej veci bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zmätočná, keďže v danej veci k takémuto stavu nedošlo.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim, keď vyjadrenie odporcu mu bolo doručené až spolu s rozsudkom vo veci samej, neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ ani jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právneho zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania. Dôvody uvedené navrhovateľom v žiadosti o odročenie pojednávania nebolo možné považovať za dôležité dôvody v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Tieto spočívali v potrebe zachovať „hospodárnosť konania“.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávania zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť

realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p., ako aj v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, ktorému bolo umožnené sa na pojednávaní zúčastniť.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Zo zápisnice o súdnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 20Er/492/2009, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. V súdnej veci bolo pritom uznesením č. k. 8NcC/155/2013-22 zo dňa 8.3.2013 rozhodnuté o nevyľúčení zákonnej sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci, ktoré rozhodnutie nebolo možné v danom štádiu konania akokoľvek revidovať.

Odvolacie námietky navrhovateľa sa minimálne dotýkajú hmotnoprávných dôvodov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol.

Vychádzajúc z dôvodov napadnutého rozsudku okresný súd skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Okresný súd nezistil naplnenie ani jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu. Okresný súd vyhodnotil v napadnutom rozsudku všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu; navrhovateľ v odvolacích námietkach predovšetkým spochybnil nesprávne posúdenie nedodržania zákonných lehôt na vydanie rozhodnutia, ktoré podľa navrhovateľa znamenajú nesprávny úradný postup.

Okresný súd konštatoval, že poverenie na vykonanie exekúcie nebolo vydané v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote. Prijal tiež záver, že samotné nevydanie poverenia v tejto lehote nie je nesprávnym úradným postupom, pretože súd vykonal úkony, ktoré boli nevyhnutné na preskúmanie súladu rozhodcovského rozsudku, ktorý bol v danej veci exekučným titulom, so zákonom. Okresný súd poukázal tiež na judikatúru ústavného súdu, že nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa automaticky považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. S uvedenými závermi sa odvolací súd stotožnil a v plnej miere na ne poukazuje.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. správne a presvedčivo odôvodnil.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktoré taktiež vykazuje vecnú správnosť. Rozhodnutie bolo potvrdené aj vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, nakoľko dôvod, ktorý mal k prerušeniu konania viesť (podanie ústavnej sťažnosti) nebol jednak preukázaný, jednak tento nemohol obligatórne byť základom pre nepokračovanie v konaní.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.